

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: **DUMINEC'A.**

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :

Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate ann 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILÓRU :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl ; pana la 200 cuvinte 4 fl ;

si mai sus 5 fl v. a

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la

TIPOGRAFF'A DIECESANA in ARAD.

O judecata referitória la scóla.

Sub titlulu „cev'a la finea anului scolaru“ am publicatu in numerulu trecutu nescè observári ale unui dnu invetiatoriu. Revenimu astadi asupra acestoru observári, pentru ca ni-se paru pré caracteristice, pentru timpul, in care traimu.

Dlu invetiatoriu dice, ca : „astadi omulu este judecatu mai multu dupa exteriorulu seu, si mai multu dupa lucruri batatórie la ochi ; ér acestu chipu nefericitu de judecata si-au a'fat bine locu si in scólele nóstre.“ In scóla, continua Dlu invetiatoriu, „este multu mehanismu, ér in societate este multa nepasare facia de scóla.“

Sunt grele, sunt fórtè grele aceste judecáti, dar indata ce ele se pronuncia de unu omu de specialitate in ale invetiamentului, ele merita tóte atentiunea.

Scólei nóstre i-lipsescu de sigur multe. Si nu ne mirámu nici decát de acést'a, pentru ca scól'a nóstra este tenera si este in primul stadiu alu desvoltárii. Si adevèru póte se fia, ca in scól'a nóstra pre alocurea va fi fiind multu mehanismu, ér in societate, póte érasí se fia pre alocurea multa nepasare facia de scóla.

Vorb'a este inse, ca cum se îndreptámu aceste mari lipse? Societatea are influentia asupra scólei ; si scól'a are influentia asupra societáti.

In scóla concedemu, ca va fi pre alocuria inca „multu mehanismu,“ precum dice dlu invetiatoriu ; si studiandu si cugetandu noi, ca de unde póte se provina acestu „mehanismu,“ am aflat, ca isvorulu acestui reu sunt multele necazuri, de cari suferè societatea nóstra.

S'a intemplat adeca, sè se véda pre ici, pre colo, ca lucrandu-se de scóla si de viitoriulu scólei in cadrulu organismului bisericeí, omenii sè se lase condusi de imprejurári, cari sunt streine de scóla, si fiind verb'a de scóla se nu se puna pondulu numai pre recerintiele invetiamentului, ci si pre imprejurári cu totulu streine de scóla si de necessitátele ei.

Am poté numí casuri multe, in cari am vediat procedendu-se astfelu ; — dar dupa ce prin acést'a nu credem, ca am serví caus'a instructiunei, le trecem cu vederea ; si amintim numai o singura imprejurare, si anume repetim si noi ceea ce a disu dlu invetiatoriu din cestiune : ca la noi se judeca ómenii „mai multu dupa exterioru,“ — si mai adaogemu, ca este unu pecatu, ca ómenii nu se judeca dupa rezultatele produse prin activitatea si serguinti'a'loru, depusa intru promovarea causei, carei'a servescu. Noi avem multi invetiatori buni, cari facu bune servitie ; dar cari, cum, cum nu, póte ca voru fi remanendu nebagati in seama ; si érasí potu se fia pre de alta parte multi invetiatori, mai putien buni, dar cari, cum, cum nu, póte ca sunt incarcati de laude ; ér acést'a imprejurare, si respective acést'a scadere a societáti, póte se deprimeze pre unii chiar din invetiatorii buni, si prin acést'a deprimare scól'a se suferè.

Pre invetiatoriu lu-póte judecá cinev'a numai dupa rezultatele, pre cari le aréta cu elevii sei ; si pana atunci, pana cand nu vom judecá pre invetiatori numai cu acést'a mesura, scól'a nu se va poté emancipá de mehanismulu, carele i-se imputa astadi, — pentru ca invetiatoriulu, carele nu face sporiu realu, vediatu cu elevii sei, trebue se incerce a-si acoperí acést'a scadere prin „mehanismu.“

„Mehanismulu“ din scóla seamana apoi cá ou cu ou cu „vorbele“ din societate. Precum prin mehanismulu din scóla se incérca a-se acoperí lips'a de sporiu : tocma asia este si in societate : unde audi vorbe si laude multe, acolo se scii, ca lucrulu si sporiulu este putienu.

A scapá de mehanismulu din scóla este afacerea dloru invetiatori si a organeloru administrative ale scólei, ér a isgoní vorbele din societate este afacerea societáti cá atare.

Si este bine, ca cestiunea mehanismului din scóla o-a sulevat in colónele acestei foi unu dnu invetiatoriu.

Este unu bunu semnu acest'a, pentru ca invetiatoriulu si corpulu invetiatorescu este chiamatu a-lu scóte din scóla. Si dnii invetiatori au pentru acestu scopu fórté multe ocațiuni. Este o buna dispositiune, luata de consistoriulu nostru eparhialu, ca la esamenele anuali pre langa inspectorulu scolaru participa de regula cá ómeni de specialitate câte unulu, seau doi invetiatori. Atát densii, cât si inspectorulu scolaru, nu se póte, cá se nu observe din respunsurile scolariloru, daca in scól'a cutare, seau cutare este mehanismu, seau este sporiu. Dupa esamenulu din fiecare scóla apoi este bine, cá sè se tiena o conferintia, in care sè se debata asupra rezultatoru esamenului, si invetiatoriulu se-i-se arete scaderile observate, si respective se-i-se faca o judecata didactica asupra rodurilor activitáti si serguintii sale, constatate si dovedite prin esamene. In timpulu fierelor de regula se tienu conferintie invetiatoresci cercuale. Primulu obiectu alu acestoru conferintie dupa vederile nóstre ar trebúi se fia unu reportu si o judecata asupra rezultatelor esamenelor.

Prin conferintie timentim neaperat la ameliorarea instructiunei; si noi asia credem, ca cea mai nimerita procedere pentru acést'a este: a procede pre bas'a rezultatelor obtienute prin activitatea din trecut si dovedita prin esamene.

Acést'a este dupa noi mersulu naturalu reclamatu de necesitátile instructiunei; si cu chipulu acést'a am ajunge doue lucruri insemnate, si anume: s'ar ameliorá in modu mai repede instructiunea, si in acelasi timp corpulu invetiatorescu ar deveni in ale instructiunei si educatiunei acea putere, carea trebue se fia, carea reparéza scaderile, pre cari le observéza, si promovéza activitatea si serguinti'a. Acésta putere s'ar semti apoi indata in societate, si ar avé o inriurintia atát de mare asupra societáti, incát noi credem, ca multe din cele cari sunt astadi rele, s'ar schimbá in bune.

Corpulu invetiatoriloru nostri cunósce de sigur mai bine, decât ori cine altulu, trebuintiele scólei, si in acelasi timp nu ne indoim, cunósce si mijlócele, prin cari ar poté colucrá, cá scól'a se fia mai productiva.

Gresiél'a ca pana acum nu s'a potut face acést'a dupa parerea nóstra este, ca dóra in afacerile de scóla nu s'a pusu totdeun'a pondulu in lucrare pre rezultate, nu totdeun'a s'a calculat cu factorii reali, si anume cu ceea ce a potut aretá scól'a cá product, cá rezultatu alu activitáti sale; si noi credem, ca daca esista pre alocurea nepasare din partea publicului facia de scóla, acést'a si-are isvorulu in faptulu, ca scól'a inca nu se va fi sciut afirmá de ajuns in faci'a publicului prin activitatea, si productivitatea ei pre terenulu instructiunei.

Chiar cestiunea ameliorárii salarielor invetiatoresci s'a lovit totdeun'a de acésta eróre, cá de unu parete, preste carele nu a potut se tréca.

Deci daca scól'a nóstra are astadi defecte, a-

cestea le va poté se-le coréga in prim'a linia corpulu invetiatorescu, daca se va scí afirmá prin o ameliorare a instructiunii astfeliu, — cá totu ceea sè se va face de aici inainte pre acestu terenu sè se edifice pre rezultatele obtienute, pentru cá din anu in anu sè se póte obtiené rezultate mai mari.

Trecendu acum la asertiunea, ca societatea nóstra aru fi cu óre care nepasare facia de scóla, concedemu, ca póte se fia, si se-se observeze pre ici, pre colo si din acésta nepasare. Societatea ómenésca la anumite timpuri este lovita de multe necazuri, si in lupt'a ei cu aceste necazuri este espusa la fórté multe neajunsuri. Apoi necazurile societáti nóstre bisericesci si romanesci sunt astadi atát de multe, in cât, marturissimu, ca nu este nici o mirare, daca la noi se iutempla câte odata si astfeliu de lucruri, cari aru fi fórté bine se remana nentemplate.

Suntem cu totii ómeni necajiti. Si omulu necajitu in necazulu lui face multe lucruri, de cari dupa ce-i trece necazulu, i-pare reu ca le-a facutu.

Asia póte se fia si cu nepasarea facia de scóla.

Societatea nóstra intréga trece prin o grea lupta pre tóte terenele. In acésta lupta cu multe greutáti avemu se tienemu peptu, si la multe necazuri suntem espusi, si deci nu este mirare, ca ómenii potu se-si uite de multe lucruri, cari sunt bune, si cari ascépta a li se dá o solutiune grabnica si cât mai buna.

De necazuri nu póte scapá omulu nici odata, pana cand este omu. Totulu ceea ce póte face in acésta directiune se reasuma: intru a imputiená necazurile, pre cât este acést'a cu potintia.

Si cu potintia este, cá societatea nóstra se nu fia facutu de ajunsu in acésta directiune.

In ori care societate se forméza la anumite timpuri curente, cari o conducu in actiunile ei. Aceste curente potu se fia bune, si potu se fia si rele, potu adeca se isvorésca din unu calculu cât mai nimeritu alu mintii, si potu se fia de alta parte productulu unei preocupatiuni, seau alu unui calculu cu totul gresitu.

Si ar fi de sigur o mare gresiéla, daca in lupt'a, nóstra bisericésca si nationala nu am fi dandu destula importantia causei scolarie, seau daca in genere aru sustá ceea ce ne spune dlu invetiatoriu, ca la noi ar fi multa nepasare facia de scóla.

Noi amu concesu mai susu, ca este, si póte se fia din acésta nepasare; dar acést'a, daca esista, nu-si are isvorulu in imprejurarea, ca scól'a nóstra si vitoriulu ei nu ar fi avendu unu locu destulu de demn in programulu nostru bisericescu-nationalu; ci caus'a ei trebue cautata aiurea, si anume: precum in scóla se iea refugiu la mehanismu pentru a ascunde lips'a de sporiu facticu in instructiune: toema asia se iutempla si in societate daca adeca societatea, cá atare, semte, ca pre cutare terenu alu vietii publice nu s'a facutu sporiu, acésta lipsa de sporiu societatea se incérca a o acoperi prin vorbe frumóse, prin vorbe multe.

Societatea noastră intocm'a că si scól'a este tineră si in primul stadiu de dezvoltare, pentru ca despre o societate, a noastră abia se pôte vorbi, de 40 de ani încóce; si daca societatea noastră va fi gresindu chiar facia de scóla in judecat'a ei, acést'a este unu reu, dar nu este unu reu, carele se nu se póta corege si indreptá.

Si încât pentru societatea noastră, oficiala bisericésca constatámu, ca in timpulu din urma s'au facutu multe dispușetiuni in acésta directiune. Lumea noastră oficiala bisericésca a inceputu a petrunde tot mai multu in inim'a scólei, cautandu aici rezultatele reale, faptice pentru cá pre basa acelor'a se-si indrepteze privirile intru ameliorarea instructiunei. Tóte conclusele luate de congresele nostre nationale si de sínódele eparchiale din anii din urma o dovedescu acést'a.

Regulamentele tóte ceru, cá atunci, cand este, cá cinev'a sè se inainteze in cutare functiune, — se arete, cá ce a lucratu, si cu ce sporiu. Asia de exemplu staverindu congresulu nostru nationalu-bisericescu cualificatiunea recurentiloru la postulu de protopresviteru sub liter'a *b* a conclusului de sub Nru prot. 111 dice cá numai acelu recurentu se pôte candidá, carele va documentá: „cá a implinitu celu putienu cinci ani in servitiulu bisericescu, seau scolaru cu succesu deplinu multiamitoriu si ca prin zelulu si diliginti'a s'a, s'a *distinsu in rezultatulu activitáti sale pre terenulu bisericescu si scolaru.*“

Astfelu astadi pôte cinev'a constatá cu protocólele congreseloru si sínódeloru eparchiale, precum si cu actele organeloru esecutive scolastice a mana, ca in judecarea afaceriloru scolarie lumea oficiala bisericésca a facutu multu.

Intrebarea este numai, ca óre lumea noastră neoficiala, publiculu mare va urmari in acésta directiune bunele tendentie ale organeloru bisericesci, si noi credemu, ca dá. Avemu si despre acést'a multe semne in timpulu din urma in multe párti. Cetimu concursesele de invetiatori, si vedemu in multe locuri, ca ómenii ceru totu mai multa cualificatiune dela concurenti.

Nepasarea de astadi facia de scóla, daca ea in adeveru esista, sperám, ca va incetá repede sub dóue conditiuni, si anume:

daca invetiatoriulu va aretá in scóla sporiu realu nu „mehanismu;“ ér societatea oficiala bisericésca si publiculu mare va judecá, si va remunerá pre ómenii de scóla nu dupa vorbe, ci dupa ceea ce ei faptice producu prin activitatea loru.

La cestiunea

deplinierei celoru doue protopresviterate vacante, alu Aradului si alu B.-Comlosiului.

Septeman'a viitória se intrunescu comitetele si sínódele protopresviterale ale tracteloru Aradului si alu B.-Comlosiului, — si mai multi dintre coresponden-

denții nostri ne-au tramisu unele corespondentie, in cari se ocupa de acésta afacere.

Fiend inse aceste corespondentie mai multu, seau mai putienu, de caracteru personalu, ne ceremu scusele, ca nu le potem publicá.

Principiulu fundamentalu in ori ce alegere este, ca aceea numai atunci este nimerita, daca alegetoriulu este liberu in consciinti'a s'a, si nu este nici influentiatu, nici preocupatu de nimenea. Se judece fie-care alegetoriu in tóta libertatea si cu consciinti'a respunderii, ce o are facia de Ddiu si de ómeni pentru votulu seu.

Congresulu nostru nationalu a votatu inse in anululu trecutulu unu regulamentu nou pentru alegerea de protopresviteri, si pentru ca acestu regulamentu acum se pune pentru prim'a data in aplicare, vom estrage aci dispușetiunile acestui regulamentu referitórie la actulu candidárii si la alegere.

Prin noulu regulamentu si respective prin conclusulu congresualu de sub Nru prot. 111 ex 1888 s'a precisatu in modu esactu cualificatiunea, ce se cere dela recurentii la postulu de protopresviteru, si astfelu dupa conclusulu sus provocatu, se pôte candidá numai acelu concurentu, carele va documentá:

a) cá posede cualificatiunea prescisa pentru concurentii la parochiele de I-a clasa, prin regulamentulu pentru parochii, si cá au depusu esamenulu de maturitate;

b) cá a implinitu celu putienu cinci ani in servitiulu bisericescu séu scolaru cu succesu deplinu multiamitoriu si cá prin zelulu si diliginti'a sa s'a distinsu in rezultatulu activitáti sale pe terenulu bisericescu si scolaru;

c) unu aspirante din alta eparchia, numai cu prealabil'a invoice a consistoriului eparchiei, la care apartiene protopresviteratulu vacantu, pôte concurá;

d) unu aspirante, carele a terminatu studiile teologice in strainatate, are se dovedésca, cá a depusu esamenulu de cualificatiune in eparchi'a sa;

e) pentru preotii in modu eminentu binemeritati pe terenulu bisericescu-culturalu, anume pentru cei ce in decursu de mai multi ani in servitiu, prin fapticulu loru zelu crestinescu si faptic'a loru capacitate intelectuala si morala, au doveditu in modu recunoscutu si de consistoriu o chiamare extraordinara, lips'a de clase gimnasiale si de esamenu de maturitate nu pôte formá pedeca intru inaintarea la postulu de protopresviteru, déca nu sunt alti concurenti cu deplina cualificatiune.

Er §-lu 14 din acestu regulamentu dispune, cá: „toti recurentii, cari intrunescu cualificatiunea au se intre in list'a de candidare.“

Cu privire la insusi actulu alegerii regulamentulu cngresualu dispune urmatórele:

§. 18.

Sinodulu electoralu alegéndu-si notariu provisoriu, inainte de tóte efectuesce verificarea aceloru membri ai sei, cari inca nu sunt verificati. La veri-

ficarea membrilor ordinari participa numai membrii ordinari ai sinodului; ér la verificarea membrilor alesi ad hoc, participa toti membrii sinodului.

Reclame contra verificarii séu neverificarii vreunui membru se decidu indata in sinodu, — la care act, déca voturile sunt egale, decide votulu comisariului consistorialu. Contra concludului adusu membrulu neverificat póte insinúá si dá gravamenu care gravamen se alatura la protocolu. Sinodul apoi, dupa-ce si-a ales notariu definitiv, ia cunoscintia despre list'a celor calificati, combinata in comitetulu protopresviteralu si eventualu o intregesce si corege, déca s'au calcatu dispositiunile §-lui 14; dupa aceea alege din sinulu seu trei membri in comisiunea de scrutiniu si in fine pasiesce la alegere secreta prin siedule.

Sinodulu convocatu pentru alegerea de protopresviteru, nu póte intrá in discussiunea altoru obiecte afara de cele, ce sunt in strensa legatura cu in-sasi alegerea.

§. 19.

Fie-care alegetoriu póte votá numai pentru unulu dintre candidati, prin urmare pe siedula are a fi scrisu unmai numele unui candidat; siedulele cu mai multe nume se privescu de nule; ér voturile date persónelor, cari nu sunt cuprinse in list'a de candidare, nu se considera.

§. 20.

Votarea se face la apelu nominalu dupa list'a membrilor, fie aceea compusa dupa cercuri séu in rendu alfabeticu. Dupa-ce s'a cetitu odata list'a membrilor, si cei presenti si-au datu votulu, se mai acórdá unu restímpu de jumetate de óra pentru venirea si votarea celor ce vor fi absentatu la prim'a cetire; ér dupa decurgerea acestui restímpu votarea se incheia, déca nu s'au prezentatu alti votanti.

§. 21.

Dupa incheierea votarei, presedintele comisariu sub control'a comisiunii de scrutiniu, mai antaiu numera, apoi desface siedulele de votare un'a câte un'a, si cetesce din fie-care numele candidatului scrisu in ea, dupa aceea predandu siedul'a comisiunei de scrutiniu spre controlare, acést'a numera voturile, ér presedintele comisariu enuntia rezultatulu, care se petrece la protocolu.

§. 22.

Déca la locul alu treilea alu candidatilor, cari au intrunitu mai multe voturi sunt doi séu mai multi cu voturi asemenea, intre dînsii decide sórtea, care se va esecutá numai decát in fati'a sinodului.

§. 23.

Incheiându-se protocolulu sinodului electoralu, siedulele de votare se aduna la olalta, se punu sub cuverta, si se sigilézá cu sigilulu parohiei locale, cu alu comisariului presedinte si alu unui membru alegetoriu; apoi se alatura la actele electorale intr'un'a cu eventualulu votu colectivulu alu parohiei protopresviterale.

Cu acestea terminându-se actulu electoralu, protocolulu se autentica séu in fati'a sinodului electoralu séu prin o comisiune alésa anume pentru autentificare.

§. 24.

Comisariulu consistorialu substerne inmediatu intregulu actu electoralu consistoriului pentru a denumí pe unulu dintre cei trei candidati, cari au intrunitu cele mai multe voturi.

Doi necunoscuti.

(Din povestile uncheasiului sfatosu.)

Inainte vreme, asia ne spunu betranii, umblá prin lume si prin tíera o parechia de ómeni.

Unulu era betranu, cu barb'a alba, dar dreptu si in putere. Avea nisce ochi ageri si o facia blanda, din care poteai cetí, ca acestu omu a suferitu multe, dar ca suferintiele nu l'au potutu si nu-lu potu infrange.

Celu teneru era unu voinicu mandru si atât de frumosu, cum omu mai mendru si mai frumosu n'a vediut lumea nici odata.

Betranulu era scumpu la vorba. Elu raspundea la toti cei ce-lu intrebau, dar raspundea scurtu si numai odata. Acestu unicu respunsu nu placea nimenui, pentru ca nu era nici odata in floratu, ci unu respunsu oblu, unu respunsu fara ocolu, in carele celu ce intrebá, se vedea pre sine in adeverat'a sa facia, si daca aru fi voitu se-lu cumpanésca, aru fi aflatu multe, si aru fi potutu se le scie tóte. Asia odata l'a intreatu unu omu seracu, ca ce se faca, cá se se norócésca si elu in lume. La acést'a betranulu respunde: „se te lasi de lene, si se te puni pre lueru.“ Altulu se plangea, ca densulu este dusimanitu de ómeni, si ce se faca, cá se nu fia dusimanitu? Acestui'a betranulu i respunde: „nu dusimani tu pre altii, ca nici altii nu te voru dusimani pre tine.“ Altui'a, carele dicea despre sene, ca este celu mai mare binefacatoriu alu lumii, dar lumea nu numai cu nu-lu baga in seama, ci din contra lu-despretiuiesce, i-raspunde: binefacerile nu trebuiesu buciumate prin vorba, ci trebuiescu facute, cá lumea se le véda.“

Tenerulu era si mai minunatu, decát betranulu Elu vorbea cu betranulu numai prin semne; dar cu alti ómeni din lume n'a vorbitu nici odata nici unu cuvertu. Multa vreme l'a tienutu lumea, ca este mutu, si ca nu póte se vorbésca. Daca lu-intrebá cinev'a câte cev'a, densulu surídea numai, si aretandu spre betranulu facea semnu celor ce-lu intrebau, cá se vorbésca cu acest'a, si pre acest'a se-lu asculte si urmeze, ca atunci i-va merge bine.

Acesti doi ómeni nu s'au despartitu nici odata unulu de altulu. Nimenea nu i-a vediutu nici odata pre câte unulu singuru.

Ei umblau prin orasie si prin sate, si in totu locul se mirá lumea de ei. Nimenea nu scia nici cine sunt, nici de unde sunt, nici ce voiescu, nici pen-

tru ce traiescu ei in acésta lume. Chiar pentru acést'a umblá lumea cá nebuna dupa ei, cá se-ii véda si se-ii cunósca. Si lumea tocma pentru ca nu-i cunoscea, vorbea fórte multe despre densii. Tóta lumea aflá se dica câte o vorba despre densii, desi nimenea nu sciá nimicu despre ei.

Pentru lume erau o taina si o minune acesti doi ómeni nedespartiti unulu de altulu.

Tóta lumea se gandea, si se necajea, se afle acésta taina, si se intieléga acésta minune. Dar nimenea nu putea se afle nimicu. Si cu cât se vorbea mai multu, cu atât se sciá mai putienu.

Dar multe sunt mescesingurile lumii, cand omulu voiesce se afle câte o taina, si se-ntieléga câte o minune.

Pre cand adeca se vorbea mai multe despre acésta parecehe de ómeni, pre atunci de odata se laciesce vestea, ca in pescer'a unui munte traiesce o vrajitóre, carea scie si cunósce tóte tainele; si despre carea se dicea, ca pentru aceea este atât de priceputa, pentru ca se chranesce cu capete de sierpe si bea mustu de matraguna.

La acésta vrajitória au alergatu tíer'a intréga, cá sé o intrebe, si se afle: cine sunt cei doi necunoscuti?

Vrajitóri'a prindiendu de veste, ca ce are se se intemple, s'a imbracatu cu tóte podóbele, pentru cá se-si ascunda faci'a ei plina de veninu. Si esindu in gur'a pescerii dise celoru ce venisera se o intrebe urmatórele:

„Omulu, care este omu cá ómenii, n'asculta de sfatulu si de omulu, de carele nu-i place; si daca de sfaturile betranului nu ve place, nu-lu mai bagati in seama; tenerulu pentru aceea suride, pentru ca nu scie se ve spuna nimicu; ér la omulu nepriceputu nimenea nu alérge dupa sfatu.“

Cu acést'a vrajitóri'a s'a intorsu in pescera, ér ómenii au plecatu acasa si mai nedumeriti, decât mai nainte.

Dar acum dupa ce le-a vorbitu vrajitóri'a, ómenii, cari mai nainte traiau intr'unu gandu si'n tro semtire s'au sfasiatu in dóue pàrti. Unii adeca s'au luat de seama, si nevoindu se créda in vràji si in vrajitóre, ascultau de betranulu, ér altii ascultau de vrajitóre. Si nu este de lipsa, cá se mai spunu eu, ca la cari le mergea bine.

Destulu ca lucrulu cu betranulu si cu tenerulu din poveste a remasu multa vreme o taina nentielésa, póte ca nentielésa aru fi si astadi, daca n'ar fi traitu in lume mosiu Stan patitulu, carele aflandu acésta taina, a lasatu scrisu in patianiele lui, ca:

„adeverulu vorbesce scurtu, dar numai odata, nu place ómeniloru, dar omului, carele si-calca pre inima si-lu asculta, acelu'i-a-i suride viitoriulu, carele vecinicu remane teneru. Cine n'asculta de adeveru, ci se lasa ademenitu de mintiuna, carea totdeun'a si ascunde faci'a, cu podóbe, — acelu'a vede elu odata,

ca la ce sfersitu l'a udusu sfaturile vrajitórei, dar este tardiu, si omu perdutu remane in tóta viéti'a.

Viitoriulu suride numai omului, care asculta de glasulu adeverului.

Ioanu Mesiota.

Cuvéntu tienutu in 25. Septemvre v. 1888 la serbatórea S-tei Sofii.*)

Onorabila Adunare!

E diu'a sfintei Sofii; e serbatórea serbatoriloru scóleloru nóstre. Càci ea e serbatórea intielepciunei, care e lumin'a din lumina dumnedieésca; càci ea e serbatórea virtutii, care isvoresce din lumin'a mintii aprinsa la flacar'a iubirei ceresci.

Si a fostu o coincidentia providentiala, cá tocmai in o astfelu de di se serbam amintirea unui'a dintre cei mai vrednici barbati ai nostri, cá tocmai in diu'a cea mai sfânta a institutului nostru, când ne simtimu mai strabatuti de idealele simbolisate prin serbatórea sfintei intielepciuni, care e patrón'a institutului nostru, se aducemu ofrandele stimei si profundei nóstre veneratiuni umbrei neuitatului directoru Dr. Ioanu Mesiot'a, excelentului reprezentantu de odinóra alu scóleloru nóstre secundare, care inainte cu diece ani erá mândri'a si fal'a nóstra.

Ca vechiu amicu alu lui Mesiot'a pe care l'amu cunoscutu din copilarie si a carui viétia o-amu urmaritu de aprópe pâna la sfirsitul ei, dati-mi voie, onor. domni, se ve desfasiuru tabloulu vietii sale active, se ve prezentezu in aceste momente solemne portretulu nobilului seu sufletu si alu excelentelor sale virtuti, aratându-ve: cine a fostu Mesiot'a si ce feliu de omu a fostu elu, cá se fia vrednicu de atât'a stima si veneratiune din partea urmasiloru sei.

*) Éta cum se descrie decursulu acestei serbari in „Gazeta Trans.“:

Dumineca in 25. Septemvre v. s'a tienutu in edificiuu gimnasiului románu de aici un'a din cele mai frumoase serbatori scolare. A fostu serbatórea S-tei Sofii, a patróniei scóleloru centrale române din Brasiovu, diua de bucurie, in care in anulu 1851 s'a pusu pétr'a fundamentala a maretului edificiu alu acestoru scóle. Diu'a, despre care e vorb'a, se serbéza in fiecare anu cu deosebita solemnitata, de astadata inse ea s'a serbatu intr'unu modu si mai solemnu, de óre-ce, pe lângá aducerea aminte a celorlalti barbati cu merite pentru scólele in cestiune, cu prilejulu acest'a s'a facutu in deosebi amintire de fostulu directoru alu scóleloru medie Dr. Ioanu G. Mesiot'a, dela a carui mórte au trecut tocmai 10 ani de dile.

Diminéti'a dupa celebrarea serviciului divin impreunatu cu parastasu, tinerimea studiósá impreuna cu numerosulu publicu asistentu se indreptá in procesiune dela biseric'a Sf. Nicolae spre edificiuu scóleloru centrale, avénu in frunte pe parochulu Vasile Voin'a. In sal'a cea mare a gimnasiului, plina de unu publicu alesu, din care damele faceau o parte fórte insemnata, se oficiá sfin-tirea apei de preotii B. Baiulescu si V. Voin'a si se invocá ajutorulu puteriloru ceresci pentru inaintarea in bine a numerosiloru scolari dela institutetele, despre care e vorb'a.

Inainte de stropirea cu apa sfintita, unu coru armoniosu strabatu inim'a tuturoru celoru de fatia. Éra co-

I.

Dr. Ioanu Mesiota s'a nascutu in Dêrstele Brasio-
vului la a. 1837.

Remanendu de micu copilu orfanu de mama, tatalu
seu George, curatorulu bisericeii din comun'a sa, omu cu
fric'a lui Dumnedieu si cu dare buna de mana, unulu din-
tre acei tierani români, cari, indiestrati cu minte sanatósa
fîrîsca, sunt petrunci de nefatiaritul simtiu religiosu-mo-
ralu si de adeveratulu si fierbintele doru de nêmulu loru,
i-lu destinà pe tenerulu Ioanu pentru invetiatura.

I-lu dete la scól'a din Dêrste, apoi la scól'a primara
din Turchesiu si de aici i-lu aduse la Brasiovu, unde ha-
iatulu Ioanu urmà cursulu invetiaturiloru elementare la
scól'a romana din Scheiu si la cea catolica din cetate; éra
dupa terminarea scóleloru elementare, la 1850, intrà ca
elevu in clas'a I. a gimnasiului românu, unde emulà cu
colegulu seu Titu Maiorescu, unulu din barbatii cei mai
distinsi ai poporului nostru, sub profesorulu si directorulu
de atunci Gavriilu Munteanu.

Dupa terminarea celor 4 clase gimnasiale la gim-
nasiulu românesc inferioru (dela 1850—1854,) continuà
studiile la gimnasiulu luteranu de aici intre anii 1854 si
1858.

Excelentele însusiri caracteristice, cari impodobiau
sufletulu tenerului studentu, atrasera de timpuriu atentiu-
nea protopopului de atunci alu Brasiovului, Ioanu Popasu,
mai târziu primulu episcopu românu alu Caransebesiului.

Acestu prea-vrednicu barbatu, învapaiatu prietinu alu
propasirei nationale si alu tineriloru studenti români zelosi
la invetiatura si cu purtari bune, si care nu visà alta, de-
catu crescerea si înflorirea institutului plasmuitu de ge-
niulu seu profeticu, dorindu se aiba pe unu astfelu de
têneru excelentu cá profesorulu la gimnasiulu seu, nutri in
sufletulu lui foculu iubirei de invetiatura mai inalte si-i

rule „Pace voue!“ de Schubert, pe care lu-ese cutà, sub
conducerea dlui profesorulu de musica N. Popovici, co-
rulu scolariloru dela scólele medii impreuna cu câti-va
din membrii Reuniunei de gimnastica si de cântari. Abia
resunara ultimele acorduri ale acestei frumóse cântari, când
dlu profesorulu gimnasialu Ioanu Popea se sui la tri-
buna si cu elocenti'a-i cunoscuta tienu unu petrundiatoru
discursu in amintirea colegulu si siefulu seu de odinioára.
Discursulu fu adresatu in prim'a linie tinerimeii asistente,
si afara de câteva date biografice din viéti'a reposatulu
directorulu, se ocupà in deosebi cu caracterisarea activitãtii
lui I. Mesiot'a cá studentu, cá profesorulu, cá directorulu si
ca membru alu societãtii românesci.

Cuvintele dlui Popea avura unu puternicu effectu nu
numai asup'r'a tinerimeii, ci asup'r'a tuturor celoru de fa-
tia. Cu totii pare cà vedeau din nou simpatie'a figura a
meritatulu directorulu reposatu asia de timpuriu, si ochii
multora se indreptara cu recunoscintia spre portretulu
reposatulu, lucratu de pictorulu M. Popu, care portretu
se afla lângã venerabil'a figura a primulu directorulu gim-
nasialu Gavriilu Munteanu.

Discursulu dlui Popea a fostu de totu potrivit in-
cheiatu print'r'o noua cântare, unu frumosu imnu esecu-
tatu totu de corulu condusu de dlu Popovici. Dupa a-
cést'a cântare urmà stropirea cu apa sîntita, si toti se
departara din edificulu gimnasialu cu inim'a incaldita, si
din multe parti se audira cuvintele: Eterna fie me-
moria reposatulu Mesiot'a!

determinà vointi'a pentru a continua studiile la o scóla
superióra universitara.

Astfeliu Mesiota plecà in tómn'a anului 1858 la u-
niversitatea din Viena, unde in timpu de 2 ani ascultà
cursurile filosofice, éra in tómn'a anului 1860 se duse la
Bonn, unde urmà mai departe studiile incepute in capitala
austriaca. In anulu urmatoriu 1861 luà doctoratulu in
filosofie si apoi veni cá profesorulu la Brasiovu. In anulu
urmatoru 1870, dupa mórtea directorulu Gavriilu Mun-
teanu, fu alesu directorulu alu scóleloru nóstre medii, care
functiune o purtà cu onóre pâna la sfêrsitul vietii sale,
pâna la anulu 1878.

II.

Cá studentulu la gimnasiulu românu si mai apoi
la gimnasiulu luteranu de aici, Mesiot'a éra modelu de
ordine, de punctualitate si de zelu la invetiatura.

Exemplare erau preparatiunile lui, exemplare pensele
cu deosebire cele din limb'a româna si germâna, pe care
elu le lucrà cu cea mai mare insufletire, astfeliu, cá prin
trênsele profesorulu lui aveau o icóna neinsietóre despre
cunoscintiele lui latite si profunde, culesse cu multa stra-
duintia din fântânilu literaturiloru clasice vechi, precum si
din operele vestitiloru autori români, nemti, francesi si
englesi, pe care Mesiota, deja ca studentulu in gimnasiu, le
cetea cu inflacaratu zelu in órele libere spre crearea si
fortificarea spiritulu seu setosu de invetiatura.

Cum i-si petrecea Mesiota timpulu la universitate, ne
arata feluritele insemnari remase dela densulu, pe care elu
le facea cu cea mai mare exactitate, dupa prelegerile pro-
fesoriloru sei, si pe care, desi póte cà ele vor obosi a-
tentiunea D-niiloru Vóstre, totusi, fiind-cà eu le consideru
cá fórte instructive pentru tinerimea nóstra studiósã, a-
vendu print'r'ensele unu exemplu invederatu despre deosebit'a
activitate a studentulu universitaru I. Mesiota, le repro-
ducu aici. Ele sunt urmatórele:

1. Dela profesorulu seu E. Hoffmann: Lateini-
sche Syntax. 1858.
2. Dela profesorulu seu I. Arneht: Griechische
u. römische Numismatik. 1859.
3. Dela profesorulu seu Bonitz: Griechische
Antiquitaeten. 1858.
4. Dela profesorulu seu A. Ludwig: Erklarung
des gefesselten Prometheus von Ae-
schylus. 1859.
5. Dela profesorulu seu Iahn: Geschichte der
römischen Litteratur. Bonn 1860.
6. Dela profesorulu seu Aschbach: Römische
Geschichte. 1858, si Alte Geschichte.
1860.
7. Dela profesorulu seu Ritter: Platon's Ver-
theidigung des Sokrates. Bonn 1860.
8. Dela profesorulu seu I. Vahlen: Erklärung
der Episteln des Horaz. 1859; Metrik
der römischen Dichter. 1860 etc.
9. Dela profesorulu seu Kaiser: Quellen der
österreichischen Staatengeschichte.
1859.
10. Dela profesorulu seu Hoffmann: Tacitus
Annalen. 1860.
11. Dela profesorulu seu Knoodt: Geschichte
der neuern Philosophie. Bonn 1860.

12. Dela profesorulu seu Bonitz: Geschichte der griechischen Philosophie. 1859.
13. Dela profesorulu seu Bradis: Geschichte der griech. Philosophie seit Aristoteles. Bonn 1861.
14. Dela profesorulu seu Monnard: Histoire de la litterature française. Bonn 1860 si 1861.

Si asi mai puté se ve mai insiru aici inca vre-o 10 profesori, ale caroru prelegeri elu lea frequentatu cu celu mai mare zelu si dela cari si-a facutu notitie in modulu aratatu mai susu, déra nu vréu se ve obosescu pré tare atentiunea D-vóstra, pentru cà mai e de lipsa se cunósceti si alte virtuti, de care sufletulu seu nobilu a fost capabilu.

D i v e r s e .

* **Consistoriulu eparchialu aradanu** intrunitu Marti'a trecuta in siedintia plenaria a alesu de profesori pentru cele doue catedre vacante dela institutulu teologicu pre dnii: Dr. Ioanu Trailescu si Dr. Traian Putici. — Felicitările nóstre!

* **Intru amintirea doctorului Darányi.** Consistoriulu eparchialu aradanu, intrunitu in siedintia plenaria Marti'a trecuta in recunoscinti'a multeloru servitii facute gratuitu cá medicu seminarialu de catra repositulu Dr. Darányi si in genere cá medicu in servitiulu umanității, a decisu a adresá veduvei repositului o adresa de condolentia.

* **Medicu seminarialu** si totu de odata profesor de higiena la seminarulu diecesanu din Aradu s'a numitu in modu provisoriu dlu Dr. Vasiliu Demianu.

* **Tergu de tiéra.** Tergulu procsim alu Siriei (Világos) se va tinea in 17 si 18-lea August st. n.

* **Necrologu.** Primimu urmatoriulu anuntiu: Societatea academica „România Juna“ din Viena si implineste trista datorie a Ve aduce la cunoscinti'a incetarea din viatia a membrului ei ordinaru Dimitriu Axente, studentu in medicina, intemplata in Gleichenberg in 31. Iulie st. n. a. c. Viena, 1. August 1889. Comitetulu Societatii.

C o n c u r s e .

Resignandu dela postulu seu invetiatorescu, fostulu invetiatoriu Simionu Pavel, — prin acést'a se escrie concursu pentru indeplinirea definitiva a postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. romana din filial'a comuna Constanti'a, apartienatorie de biseric'a opidului Comlosiulu-mare, cu terminu de alegere pe **29. Augustu st. vechiu** 1889.

Emolumintele sunt: a) in bani gat'a 63 fl. v. a. b) 30 chible grâu, c) dela fie-care inmortentare ori paras-tasu 20 cr. d) pae câte se vor recere pentru incaldirea localității de invetiamentu si a invetiatoriului, e) cortelu liberu cu 1 chilie, culina si gradina de legume, f) 3 jugere de pamentu aratoriu, si anume: dóue dela comuna si unulu dela domeniu, g) dela domeniu 4 orgii de lemne si h) tot dela domeniu 5 fl. si 04 cr. v. a. la anu.

Doritorii de a ocupá acestu postu se aviséza a-si trimitte recursele instruite conform stat. org. M. On. Dnu inspectore cercualu Paul Tempea, in Toraculu-mare, cot. Torontal, adresate catra comisiunea scolara in Constanti'a pana in 29. Augustu st. v. a. c. si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in biseric'a gr. or. romana din Comlosiulu-mare, spre a se face cunoscutu comunei si se dovedésca desteritatea in cantare.

Datu din siedinti'a comisiunei scolare gr. or. rom. din Constanti'a tienuta la 6/18. Iuniu 1889.

Iulianu Bogdanu, m. p.
parochu ases. consist. pres. com. scl.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, m. p. insp. scl.

—□—

Se escrie concursu la statiunea invetiatoresca di **Hasmasiu**, cu dotatiunea:

I. Dela comun'a Hasmasiu.

a) in bani gat'a 18 fl; b) din cas'a dominiala a episcopului latinu 37 fl. 24 cr; c) 14 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucuruзу; d) 6 stângini de lemne pentru incalditu; e) dela fie-care numeru de casa un'a portia de fenu; f) dela inmormentari 20 cr.

II. Dela fili'a B.-Ucurisiu.

a) in bani gat'a 20 fl; b) 5 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucuruзу; c) 1 stenginu de lemne; d) dela inmormentari 20 cr. — In Hasmasiu, cuartiru cu gradina de legume.

Competintii pentru acestu postu se-si adreseze suplicele ajustate cu documentele necesarie **pana la 20. August v. a. c.**, când va fi alegerea, la subsemnatulu protopresviteru in Ucurisiu, (Ökrös.)

Hasmasiu, 10. Iuliu 1889.

Pentru comitetulu parochialu :

Petru Suciu, m. p.
ppresviterulu gr. or. al Belinlui.

—□—

Pentru distribuirea a unui, eventualu dóne stipendii de câte 200 fl. din fundatiunea „Elen'a Ghiba-Birt'a,“ se escrie concursu pana in **23 Aug. (4. Sept.) a. c.**

In sensulu testamentului, la aceste stipendii. au dreptulu a recurge numai tineri cari studiéza cu succesu bunu la vre-o scóla publica, si suntu de religiunea gr. or. si de nationalitate romana séu gréca, din comitatele: A r a d, Bihoru, Bichisiu si Cianadu, si ai caroru parinti n'ar fi in stare a-i sustiené la studii.

Rudeniile fericitei fundatóre voru avea preferintia.

Recurrentii au a-si inaintá subscrisului, petitiuniile lor, provideute cu recerutele dovedi, pana la terminulu mai susu aretatu.

Aradu, 22 Iulie v. 1889.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului,
cá pres. comitetului fundationalu.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu dela scól'a gr. or. romana din comun'a **Dorgosiu**. protopopiatulu si inspectoratulu Lipovei se escrie concursu cu terminu de **30 de dile dela prim'a publicare.**

Emolumintele sunt :

In bani gat'a 84 fl. pentru elisa 32 fl. pentru lumini 6 fl. pentru sare 3 fl. pentru conferintia 6 fl. pentru scripturistica 5 fl. pentru familiaru 12 fl. in bucate 48 de chible jumetate grâu si jumetate cucuruзу, 4 lantie de livada fenati, 12 stangeni de lemne, din care se incaldiesce

si scól'a. Dela o inmormentare simpla unde va fi poftitu 50 cr. cu liturgia in biserica 1 fl. cortelu liberu cu gradina de legumi.

Pe acestu postu potu competá pe langa cei ce posedu documintele conformu legii, si atari individi cari inca nu au essamenu de cualificatiune inse au studiatu institutu pedagogicu preparandialu pana atare individu alesu de comuna i se va intari alegerea va capeta dela Venerabilulu Consistoriu numai decretu de invetiatoriu provisoriu.

Recursele adresate comitetului parochialu in Dorgosiu au a se trimite parintelui Cristoforu Ginchiciu in Banat-Lippa si pana la terminulu de alegere au a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in sânt'a biserica din locu spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Dorgosiu, in 16. Iuliu 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : CRISTOFORU GIUCHICIU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a filia **Temesesci**, protopresviteratulu Radna-Totvaradiei, se eserie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca in **20 Augustu** st. vechiu a. c.

Emolumintele sunt :

In bani 192 fl. 10 orgii de lemne din care e a se incaldi si scól'a ; $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu pe dealu ; si cortelu liberu cu gradina.

Recursele instruite conformu prescrieloru stat. org. si adresate comitetului parochialu din comun'a matra Soborsinu, sunt a se trimite subscrisului protopopu in M. Radna pana in 18 30. augustu a. c.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : VASILIE BELESIU, m. p. protopres.

—□—

Se eserie concursu pe statiunea invetiatorésca din **Darvasiu**, inspectoratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe Dumineca in **20 Augustu** (1 Septembrie) 1889.

Emolumintele sunt :

1) $\frac{1}{2}$ sessie pamentu aratoriu constatátore din 23. jugere catastrale a) 7 fl. jug. 161 fl. 2) dreptulu de pasiune pentru 8. vite mari si unu vitielu, 34 fl. 3) dela pruncii deobligati la scóla 8. cub. de grâu a) 6 fl. 48 fl. 4) didactru dela pruncii deobligati la scóla 12 fl. 5) in rescumperarea trestiei de incalditu 10 fl. 6) dela fie-care pruncu deobligat la scóla câte un puiu a) 20 cr. 6 fl. 40 cr. 7) cortelu cu gradina de legumi 30 fl. 8) pentru cantonatu 5 cub. grâu si 5 cub. orzu 47 fl. 50 cr. 9) Venitele cantoralu din stóle 10 fl. de totu 358 fl. 90 cr.

Recurrentii voru avea recoursele instruite conform prescrieloru Statutului organicu adresate comitetului parochialu din Darvasiu, a le tramite subscrisului in Oradea-mare (N. Várad magyar utca 22 sz.) pana in 18 30. Augustu a. c. avendu pana la alegere a se presentá in vre-o Dumineca ori serbatóre in s. biserica din Darvasiu spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : TOM'A PACALA, m. p. protopopu inspectoru scolariu.

—□—

Se eserie concursu pe statiunea invetiatorésca class'a a II-a de baieti si pe scól'a de fete gr. or. rom. din **B. Comlosiu**, (Cottulu Torontál inspectoratulu B. Comlosiu) cu terminu de **30 de zile dela prim'a publicare**.

I. Emolumintele impreunate cu class'a a II-a de baieti sunt : 500 fl. v. a. bani — 2 lantie pamentu arato-

riu de prim'a classa : — cortelu liberu cu 2 chilia, cuina, camara, pivnitia, grajdu si gradina de legumi la scól'a ; 3 stangeni de paie pentru scóla si 3 stengini pentru do-cinte, — si dela inmormentári, déca va fi poftitu 40 cr.

II. Emolumintele invetiátorei la scól'a de fete sunt : 300 fl. v. a. bani gata ; cortelu liberu cu 2 chilia, cuina, camara si grajdu pentru vaci si porci ; — 3 stangeni de paie pe sém'a invetiátorei si 3 stengni pe sém'a scólei, si o jumetate de gradina cu 800° la scóla.

Invetiatorii pricepatori de note, carii seiu conduce corulu vocalu voru fi preferiti.

Doritorii de a ocupá aceste posturi sunt avisati a-si substerne recursurile M. O. Domnu inspectoru scolaru Paulu Tempea in Nagy-Torák, per Nagy-Beeskerek, instruite conformu statutului organicu si a regulamentului pentru administrarea invetiamentulu, pana la terminulu indicatu si a se presentá in vre-o Dumineca seau serbatóre la biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu, si spre a face cunoscintia cu poporulu.

B.-Comlosiu la 9 Iuliu 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : PAULU TEMPEA, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

La postulu invetiatorescu gr. or. din **Bochi'a-Banesci**, se eserie concursu cu terminu de alegere in **15 August** v. a. c., dotatiunea este :

I. Dela comun'a Bochi'a, a) in bani gat'a 100 fl. v. a., b) trei stangeni de lemne, — quartiru si gradina pentru legume.

II. Dela comun'a Banesci, a) in bani gat'a 50 fl. v. a., b) doi stangeni de lemne pentru incaldit, c) patru cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucuruzu, d) 50 portiuni de fênu.

Doritorii de a ocupá acestu postu se-si adreseze suplicele ajustate cu documintele recerute la subsemnatulu in Ucurisiu (Ökrös), pana la terminulu indicatu pentru alegere.

Ucurisiu, 10. Iuliu 1889.

Pentru comitetulu parochial gr. or. :

Petru Suciú, m. p.

ppresviterulu gr. or. al Beliuului.

519/1889.

EDICTU.

Conform decisului Ven. Consistoriu eparchialu gr. or. rom. alu Aradului de dto 20. Iuniu 1889. Nr. 909 B prin acésta e provocatu **Georgiu Bosco** (Botico) din Chisineu — carele nainte de acést'a cu 5 ani au pribegitu in lumea larga, si ubicatiunea nu i-se scie, — ca in terminu de **1 (unu) anu si o di** computatu dela prim'a publicare a acestui edictu in organulu oficiosu alu eparchiei Aradului „Biserica si Scól'a“ cu atât mai vèrtosu sè se prezenteze inaintea scaunului protopresviteralu gr. or. rom. alu Chisineului in Chitighaz (Kétegyháza) càci la din contra in procesulu divortialu intentatu contra lui de catra sot'i'a sa **Ana Maior** de nascere din **Sarka d-Keresztur** de presinte locuitóre in **Socodor**, conform §-lui 123 din Regulamentulu pentru procedur'a judecatorésca in cauzele matrimoniale — si in absentia lui se va aduce sententia meritoriala.

Chitighaz, (Kétegyháza) la 16. Iuliu st. v. 1889.

Oficiulu protopresviteralu gr. or. rom. alu tractului Chisineu :

Petru Chirilescu, m. p.
protopresviteru.

—□—